

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 15.09.2020
Sayı: 2848

34003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Fatih DÖNMEZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 10.09.2020

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

Kamuoyunun da bilgisi dâhili olduğu üzere Mersin, Adana, Osmaniye, Hatay, Kilis ve Gaziantep kentlerinin elektrik tedarik ve dağıtımı 2013 yılında Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'den Enerjisa şirketine devredilmiştir.

Özelleştirmenin yapıldığı günden bugüne istisnasız kışın yağış, hortum ve kar gibi afetler, yazın ise uçurtma gibi eylemler gerekçe gösterilerek Mersin ilimizde sık sık elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Kışın yaşanan kesintiler yaylalarımızda hayatı felç ederken, yazın yaşanan kesintiler iklim değişikliği ile birlikte her geçen gün artan sıcak hava olayları ile birleşince kent merkezlerinde sağlık, ticaret, sanayi ve sosyal yaşamı durdurma noktasına gelmekte kısacası vatandaşlarımızı mağdur etmektedir.

Bu kapsamda yaşadığımız son mağduriyet iklim değişikliği nedeniyle sıcaklık rekorları kırdığımız Eylül ayının ilk haftası yaşanmış; gün içerisinde plansız, kontrolsüz, kimi zaman saatlerce elektrik kesintisi gerçekleşmiştir.

Kesintiler nedeniyle elektronik eşyaların bozulması, üretim ve zaman kayıpları, serinleme imkânlarının ortadan kalkması ile iş gücü verimliğinde ortaya çıkan kayıplar hem kent hem de ülke ölçeğinde on milyonlarca liralık zarara denk gelmiştir.

Bu elektrik kesintileri tarım bölgesi olan Mersin'de özellikle narenciye üreticisinin ürününü zamanında sulayamamasına, alternatif sulama yollarına başvuranların ise maliyetlerini artırmasına dolayısıyla üreticilerin ürün ve gelir kaybına neden olmuştur.

Yine yaşanan kesintiler Covid 19 salgını nedeniyle evlerinde korunmaya çalışan başta 65 yaş üstü vatandaşlarımız olmak üzere kent halkının psikolojik ve fizyolojik sağlığını zora sokmuştur.

Yaşanan kesintilerin ticaret ve sanayi sektöründe işleri aksattığı, yapılacak yeni yatırımlar konusunda girişimci iştahını kapattığı, şirketlerin SWOT analizlerinde karlılığı düşürücü risk faktörü olarak yatırım planlamalarında elektrik kesintilerine yer verdiği görülmekte bu durum Mersin'in rekabetçiliğini azaltmaktadır.

İklim değişikliğinin Mersin'deki olumsuz etkileri elektrik üretimini düşürürken, elektrik tüketim talebini artırmaktadır. Bu durum iklim değişikliği ve enerji sektörü ilişkisini gelecek senaryolar çerçevesinde Mersin özelinde daha iyi planlamayı gerekli kılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Enerjisa şirketinin 2013 sonrası Mersin'de yıllara sari ve ilçe ilçe yaz ayları elektrik tüketim miktarı ne kadardır, elektrik kesintileri kaç adettir?
2. TEDAŞ'tan Enerjisa şirketine devir işlemlerinin üzerinden 7 yıl geçmesine karşın Mersin ilçesi niçin sık sık plansız elektrik kesintileri ile karşı karşıya kalmaktadır? Bu kesintilerin bilimsel nedenleri nelerdir, kesintilerde şirketin kusur sorumluluğu ne orandadır?
3. Bakanlığınız bu süreçte Enerjisa şirketinin özelleştirmeden doğan yatırım yükümlülüklerini tam olarak yerine getirip getirmediğine ilişkin denetimleri yapmış mıdır? Bakanlığınızın bu denetimlerde ulaştığı sonuçlar nelerdir?
4. Bakanlığınız Mersin'de yaşanan elektrik kesintileri ile ilgili olarak 2013-2020 yılları arasında Enerjisa şirketini kaç kez denetlemiş, bu denetlemeler sonucunda şirkete kaç kez uyarı vermiş ve ne kadarlık cezai işlem uygulamıştır?
5. Enerjisa şirketi kaynaklı elektrik kesintilerinin Mersin ekonomisinde oluşturduğu yıllık ekonomik kayıp ne kadardır? Bu kayıp bakanlığınızca hesaplanmakta mıdır?
6. Enerjisa şirketi 2013-2020 yılları arasında Mersin'de başta Çamlıyayla, Erdemli, Anamur ilçeleri olmak üzere elektrik altyapılarını güçlendirmeye yönelik olarak ayrı ayrı "yenileme, yatırım ve bakım" başlıklarında neler yapmış, ne kadar tutarında harcama yapmıştır?
7. Enerjisa şirketi 2013-2020 yılları arasında elektrik kesintilerinden dolayı mağdur olan vatandaşların mağduriyetine gidermeye yönelik olarak neler yapmış, ne kadarlık zarar tazmininde bulunmuştur? Bu kapsamda ilçe ilçe yapılan eylemler ve zarar ödemeleri nelerdir, ne kadardır?
8. Bakanlığınız Mersin kentinde yaşanan elektrik kesintilerinden doğan mağduriyetleri önlemek üzere herhangi bir çalışma yapmayı planlamakta mıdır?

9. İklim değışikliğı etkisi ile 2020 yaz ayında Mersin’de elektrik üretimi ne kadarlık bir düşüş yaşamıştır?
10. Sıcaklık rekorları kırılan 2020 yazında geçmiş yıllara göre Mersin’de elektrik tüketimi ne oranda artmıştır? Bu artışta iklim değışikliğı etkisi ne orandadır?
11. Mersin’de özellikle yaz aylarında düşen elektrik üretimine karşın artan elektrik talebini karşılamak üzere kayıp kaçak oranını azaltmaya yönelik Enerjisa şirketinin bir çalışması var mıdır? 2013’ten 2020’ye geline süreçte Mersin’in kayıp kaçak oranı ne yönde değışmiştir?
12. %55’i orman olan Mersin’de özellikle yaylalık mahallelerde elektrik kesintilerinin olmaması ve orman yangınlarının yaşanmaması için Enerjisa şirketi kaç km elektrik iletim ve dağıtım hattını yer altına almıştır? Yer altına alınan kısım toplam hattın oransal açıdan ne kadarını oluşturmaktadır?